

Prædiken 3. søndag efter Helligtrekonger

Hasle kirke, 22.1.2017

Salmer

3	Lovsynger,
7	Herre Gud,
888	Vi trækker streger,
582	At tro er at komme,
801	En morgenstund med sne.

Nadver

319	Vidunderligst

Det er som sagt tredje søndag efter Helligtrekonger i dag. Vi er inde midt i helligtrekongertiden. Fem søndage tager den her hen over de to vintermåneder. Og i teksterne til hver af helligtrekonger-søndagene hører vi, hvordan – kan man sige – Gud introducerer sig selv i Jesus, ham der kom til vores verden julenat i stalden ved Betlehem. Gud som indtil da var den almægtige og fjerne, himlens og jordens skaber, den uudgrundelige, den gådefulde, ham som skaber både lykke og ulykke, og hvis veje intet menneske kan følge, han lod sig se og høre i et barn, i en krop af kød og blod, i et menneske med en opvækst og en historie, som gik rundt et sted på jorden blandt almindelige mennesker, og som gjorde og sagde ting, som man kan se og høre og forstå.

Lidt af et hamskifte kan man sige, lidt af et karriereskift, lidt af en omvæltning, som de havde svært ved at finde ud af dengang, og som vi stadigvæk har svært ved at finde ud af og overhovedet fatte, selvom vi har brugt et par tusind år til at skrive, læse, tale, prædike om det, og hvad det betyder. Og vi kan gøre det et par tusinde år mere, om det skulle være. Færdige med det bliver vi aldrig, før vi engang skal se ansigt til ansigt og gåden blive til glæde.

Nå, men altså her i kirkeårets helligtrekongers tid vi os skyder os ind på, hvad Gud så vil med denne sin søn, som han lader sig se og høre i. Det er hans introduktionstid, hans indledende præsentationsperiode, kan man sige.

Jeg havde nær sagt præsidentperiode, men hvor en ny præsident skal gøre sine egne glade og leve op til deres forventninger og gerne ved at fremmane nogle fjender, han kan frelse sit folk fra, så kan vi hurtigt slå fast, at Gud i sin søn lægger fra land ved at bryde godt og grundigt med alle forventninger om, man måtte have til ham og med alle de fasttømrede fjendebilleder, man kunne ønske sig. Som da han bliver væk fra sine forældre og går sine egne veje, som vi hørte om det forrige søndag. Eller når han ved at skabe vand om til vin sætter turbo på en fest, der var ved at ebbe ud. Det var, hvad vi hørte om sidste søndag. Eller når han, som vi hører om det i dag renser en uren og fremhæver en romersk hedning – i hver fortand en outsider – for hans tro, ja, fremhæver ham i forhold til dem, der mener, at de er insiderne, nemlig Jesu egne landsmænd og religiøse fæller.

For – helt ærligt – en såkaldt uren skulle man helst holde sig fra, hvis man ikke selv ville være uren. Det siger næsten sig selv. Og at fremhæve en ikke troende på bekostning af de sandt troende var jo ikke ligefrem populært. Det tror jeg godt vi kan forstå, helt og aldeles og uden tilløb, vi der gør en hel del ud af at sætte skel mellem os der hører til og tror på den rigtige måde og så alle dem, der i hvert fald ikke hører til og tror på den helt rigtige måde. Ja, vi kan vinde valg på den slags for tiden. Eller i hvert fald få masser af stemmer. Så mon ikke Gud i sin søn – i den grad – bryder med de forventninger mange af ganske gode grunde måtte have til ham.

Mange ønsker en stærk mand, de ved, hvor de har, når de vælger en ny præsident, men lad os bare til en begyndelse slå fast: Gud, som han viste sig i og med Jesus, ved vi ikke, hvor vi har. Han blev ikke ved sin familie og sine nærmeste, han fulgte ikke festens regler, han fedtede ikke med tingene, han ville dem, andre ikke ville. Han så tro der, hvor andre kun så vantro og hedenskab.

På den måde var der jo en vis logik i, at de ville slå ham ihjel. Dem vi ikke rigtig ved, hvor vi har, holder vi os helst på afstand af. Eller hvis det bliver for påtrængende med deres urigtige, ukorrekte eller uønskede meninger, lukker vi ørerne for dem, eller forsøger at lukke munden på dem. Og hvis vi er helt derude, hvor diktatorer og tyranner – både de politiske og de religiøse af slagsen – befinder sig, ja så gør man jo den slags ved at slå folk ihjel. For den døde ved man hvor man har.

Med mindre de står op igen, som han jo gjorde det i det her tilfælde. Og da han stod op igen, ja, så blev han og det han sagde for alvor svært at styre, tøjle og få på plads. Så bliver det ved. Og derfor skal vi høre det på det også i dag i Hasle Kirke og lade os bevæge af det. For bevæge os, det vil han. Som han selv var i bevægelse og lod sig bevæge af dem, der intet havde, intet kunne og ikke blev regnet med.

Den, der vil vinde et valg, skal give folket ret, bekræfte dem i deres eget. Det Gud vil i sin søn er at bevæge os, flytte os, forandre os, så vi ikke bliver i vores eget.

For forestiller vi os nu, at Gud var sprunget julen over og var forblevet som vi hører om ham nogle steder i Det gamle Testamente og som vi kender ham fra andre religioner eller religiøse anskuelser, som skaberen, som den evigt ophøjede, som den lunefulde majestæt, som ham man ikke kunne sætte ansigt på, som ham hvis ansigt man ikke engang kunne tåle at se, ja så tror jeg vi på mange måder ville have haft det lettere med ham.

Han havde været til at have med at gøre. Han ville være med i synk med vores forventninger. For så fjernt som han ville være fra os, så meget desto lettere ville vi have haft ved at skabe ham i vores billede, dvs. gøre ham lige så begrænset som vil selv er, ligeså snæversynet, ligeså forbeholden, distanceret, vred, grænsesættende, retshaverisk. En himmelsk Trump, Putin, Erdogan, og hvad de nu hedder de små og store mere eller mindre brutale og sørgeligt forudsigelige typer, tiden er så rig på, og som vi åbenbart savner.

Det lyder måske lidt bagvendt, men den fjerne Gud, som det er svært at sige så meget om, og som vi ofte har svært ved at se, fordi vi overfor ham ligger med hovedet mod jorden, bliver os ofte en mere forudsigelig Gud, som vi tror, vi ved, hvor vi har. Og sjovt nok har vi ham som regel for os selv og på vores side. Han ligner os til forveksling. Han er til at have med at gøre.

Men nu fik han et ansigt. Nu fik han en skikkelse og delte hverdag med os. Nu gjorde han ting og sagde noget – til os. Og den der som Jesus gjorde det, kommer tæt på, er det svært at gøre i sit eget billede. For så risikerer man at blive korrigeret. Så skal man aktivt overhøre og ignorere eller forsøge at undgå ham i hvert fald.

Når Gud er langt væk, så kan man lettere få ham til at ligne sig selv. Men når han er tæt på, som han er det i Jesus, så forstyrrer han os, skubber til os, bevæge os, anfægter os, lader os ikke i ro. Så må vi forholde os til, at han går nogle andre veje end dem vi regnede med og siger og gør ting, der måske bryder med vores forventninger. Såsom at bøje sig mod den vi helst ikke vil have med at gøre. Og såsom at finde tro og hjerte og give hjemsted til den vi regner for en vantro, der ikke hører til. Og dertil sige, at den fremmede han har hjemme, mens dem der tror de har det, skal smides ud i mørket.

Og hvad skal man så, når han kommer med den slags urimeligheder? Ignorere ham? Overhøre ham? Eller lade os bevæge af ham? Jeg tror i hvert fald ikke vi skal høre det han siger som et forsøg på at holde nogen ude, for hvad nyt er der i det? Så vil han jo bare tage efter dem, han er oppe imod, og som er oppe imod ham. Nej, når han gør og siger, som han gør og gør og siger det uventede, så er det fordi

det han taler ud af netop ikke er menneskers trang til at dele op og holde ude, men en overflydende barmhjertighed, nåde, kærlighed, tilgivelse, som Gud nu i ham vil kendes ved og kendes på. En overflydende, nåde, kærlighed, tilgivelse, som når helt ned i grøften og langt ud over alle de grænser, vi sætter. En overflydende barmhjertighed, nåde, kærlighed, tilgivelse som vil – netop – bevæge os.

Hvad barmhjertigheden, kærligheden, nåden, tilgivelsen angår, er Gud nu til at regne med. Og det er hvad han grunder sit rige på. Guds rige. Vi kan også sige den nye virkelighed, han fra nu af lod gælde med Jesus. Guds rige. Vi kan også kalde det en modmagt som ved os skal forblive en modmagt. En modmagt mod vores trang til at lade alt forblive, som det var og er. En modmagt mod det i os selv, som klynger sig til mørket og fortvivlelsen. En modmagt der skal lyse iblandt os. Ikke mindst i de her tider, hvor nationerne, hvor religionerne så gerne vender sig indad, stirrer forelsket på deres glørværdige fortid, dengang de var "great" og derfor slår ring om deres egne og sætter grænser mod de andre.

Den romerske officer anede, at det nu forholder sig sådan med Gud, at her er der et rige, der modsat det imperium, han tjente, byder over døden og synden og alle destruktive magter. Den nye orden bygger ikke på rå magt eller på trusler om Guds vrede, men på hjertets tro på og tillid til, at Gud er, som han har vist sig i sin søn. Troen er vores vej til Gud nu, eller Guds vej til os. Ikke frygten, ikke underkastelsen, ikke vreden, men troen, det længselsfulde hjertes uforblommede tale, tilliden, hvilen i, at Gud er god, og at han vil mig sit menneske. Og mit medmenneske med.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen.

Vor himmelske far, du, som hver dag skænker os livet, vi takker dig for din nåde og kærlighed.

Vi beder dig for vore kære, for alle, som vi er forbundet med, og som vi holder af.

Lad din Ånd holde os i bevægelse. Gå med os, hvor vi går. Åbn vores døre og lad os se alt det gode, du giver os. Ja, lær os at glemme os selv og vores eget over alt det vi har fået og stadigt får. Lær os at din miskundhed hver eneste morgen er ny over os.

Giv os styrke og vilje til at hjælpe og værne om hinanden. Giv os øjne at se vores næste med og vilje til at lindre vor næstes nød.

Vi beder for alle, der sørger og savner, for de ulykkelige, for dem, der er faret vild. Vær med dem, der sidder i mørkets og dødens skygge. Vis os dit milde ansigt, når mørket lukker sig om os.

Velsign og bevar vor Dronning, Margrethe den 2 og hele det kongelige hus. Vær med alle øvrigheder, her og ude i verden. Lær dem og os at forvalte det ansvar, som vi hver især er blevet givet.

Hold os fast i den pagt, som du ved dåben satte os i. Styrk os gennem nadveren. Bevar os i troen på, at vi ved din søn, Jesus Kristus, er dine elskede børn.

Giv os alle nåde, fred og velsignelse og efter et liv under dit ord den evige salighed.

Amen.